

Koordinerende enhet for habilitering og rehabilitering

Synlig og brukerrettet

KOORDINERENDE ENHET

Alle kommuner og regionale helseforetak skal ha en koordinerende enhet for habiliterings- og rehabiliteringstjenesten. Den koordinerende enheten skal ha generell oversikt over habiliterings- og rehabiliteringstilbudet i kommunen og i helseregionen, og enheten skal være kontaktpunkt for samarbeid. Tjenestene som tilbys skal være synlige og lett tilgjengelige for brukere og samarbeidspartnere.

Den koordinerende enheten skal sørge for at tjenester til brukeren ses i sammenheng, og at det er

kontinuitet i tiltakene over tid, uavhengig av hvem som har ansvaret. Enheten skal bidra til at de forskjellige tjenesteyterne samarbeider ved planlegging og organisering av habiliterings- og rehabiliteringstilbudene, og tilrettelegge for brukermedvirkning på individ- og systemnivå.

Forskrift om habilitering og rehabilitering kan leses på <http://www.lovddata.no>

Gå til forskrifter og søk på habilitering og rehabilitering.

OPPGAVER

Oppgavene til den koordinerende enheten kan være både individrettede og systemrettede. På systemnivå i kommunen stiller loven krav om skriftlige planer som skal sikre at formålet med forskriften oppnås. På individnivå skal enheten medvirke til at habiliterings- og rehabiliterings-tilbudene samordnes, og at brukerens ønsker og behov ivaretas gjennom hele forløpet.

I kommunen – et sted å henvende seg

I kommunen skal den koordinerende enheten være et sted å henvende seg. Denne enhet skal være en tydelig adresse for enkeltpersoner med behov for habilitering og rehabilitering og et møtested for interne og eksterne samarbeidspartnere. Den bør være en motor i å kartlegge, planlegge og utvikle rehabiliteringsvirksomheten generelt. Kommunen skal etablere og utvikle et system som sikrer at tjenestene som tilbys er samordnet, tverrfaglig og planmessig og ytes ut fra et brukerperspektiv for eksempel gjennom bruk av individuell plan. Tjenestene skal tilbys og ytes i eller nærmest mulig brukerens vante miljø og i en for brukeren meningsfylt sammenheng.

Enheten kan også ivareta andre oppgaver vedrørende tverrfaglig og tverrsektorielt samarbeid i kommunen, som for eksempel formidling av hjelpemidler og ergonomiske tiltak. I arbeidet med tilrettelegging av brukerens behov for hjelpemidler og ergonomiske tiltak bør den koordinerende enheten innhente bistand fra andre relevante instanser og etater som Arbeids- og velferdsetaten og hjelpemiddelsentralene der.

I spesialisthelsetjenesten – et knutepunkt for samarbeid mellom nivåene

Den koordinerende enheten i spesialisthelsetjenesten skal ha en sentral funksjon under planleggingen og organiseringen av habiliterings- og rehabiliteringsarbeidet. Enheten skal ha god oversikt over tjenestetilbudet i foretaket og i helseregionen og være et knutepunkt for samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og kommunehelsetjenesten. Den koordinerende enheten skal medvirke til tverrfaglig samarbeid mellom spesialisthelsetjenesten og det kommunale tjenestetilbudet og ha faste møteplasser for å utveksle informasjon og samarbeide på begge nivåer.

GOD PRAKSIS

For at den koordinerende enheten i kommuner og spesialisthelsetjenesten skal fungere etter intensjonen, anbefaler Sosial- og helsedirektoratet:

I kommunen:

- Den koordinerende enheten bør integreres i det eksisterende organisatoriske apparatet, for eksempel i service-, bestiller- eller forvaltningskontor eller et NAV- kontor. Koordinerende enhet må ha jevnlig dialog med brukerne og for eksempel med Rådet for funksjonshemmede i kommunen.
- Koordinerende enhet bør forankres i et overordnet ledernivå.
- Koordinerende enhet bør sikres en styringsmyndighet på tvers av sektorer og virksomheter.
- Virksomheten bør forankres i samarbeidsavtaler mellom kommunen, spesialisthelsetjenesten, NAV-kontor og Statlig spesialpedagogisk støttesystem.
- Koordinerende enhet bør ha ansvar for opplæring og rutiner knyttet til individuell plan for å sikre brukermedvirkning.

I spesialisthelsetjenesten

- Koordinerende enhet bør etableres innenfor hvert enkelt helseforetak.
- Koordinerende enhet bør ha et hovedansvar for å etablere faste og stabile samarbeidsrutiner og møteplasser med kommunene i helseforetakets primære nedslagsfelt.
- Koordinerende enhet bør utvikle et formalisert samarbeid med brukerorganisasjoner.
- Den regionale koordinerende enheten bør ha ansvar for å utvikle et nettsted med oversikt over koordinerende enhet i helseforetak og i kommuner.

EKSEMPLER PÅ ORGANISERING

- **Akershus universitetssykehus HF (Ahus):** Koordinerende enhet er en integrert del av Enhet for samhandling som er organisert under Enhet for helsefag. Enhet for samhandling har en todelt funksjonsbeskrivelse hvor den ivaretar ansvarsområdet til koordinerende enhet spesielt og samhandling generelt. For mer informasjon om enhetens arbeidsområder, se <http://www.samhandling.ahus.no>
Det er nå etablert flere enheter for samhandling ved andre helseforetak etter modell fra Ahus.
- **Helse Sør-Øst RHF** har etablert "Sentral enhet for Rehabilitering" (SeR). SeR drifter en regional nettportal som retter seg mot både brukere og tjenesteytere www.rehabinfo.no og en grønn linje.

- **Sør-Varanger kommune.** Koordinerende enhet er en adresse for alle alders- og brukergrupper. Det er tilsatt en systemkoordinator. Kort informasjon om koordinerende enhet finnes på kommunenes nettside. Se <http://www.sor-varanger.kommune.no>
Klikk på: tjenester, rehabilitering/habilitering videre koordinerende enhet.
- **Karmøy kommune.** Bestillerkontoret er en fellesadresse for alle alders- og brukergrupper. Koordinerende enhet er en funksjon lagt til Bestillerkontoret. Informasjon gis på kommunens hjemmeside på internett og intranettsider. Det har vært informert om enheten i dagspresse og på ledermøter. Se følgende lenke: <http://www.karmoy.kommune.no>
Klikk på: tjenester, pleie-og omsorg videre bestillerkontor.
- **Alle lover og forskrifter** om sosial- og helse-tjenester, inkludert forskrift om habilitering og rehabilitering, finner du på www.lovdatab.no

Denne brosjyren har bestillingsnummer IS-1530